Když jsem se včera večer na společné schůzce s pořadateli závodu dozvěděl, že musím mít potvrzení o tom, že moji psi jsou očkovaní proti psince, uvažoval jsem, co budu dělat. Očkovaní sice jsou, ale očkuju je sám, jako spousta jiných traperů kolem, a potvrzení si nevydávám. Zvěrolékař v Dawsonu není a tak se to člověk musí naučit, zvlášť když má tolik psů, být pro ně také veterinářem. Naštěstí někdo přišel s tím, že to mohou udělat ještě před závodem policajti. Zjistil jsem si, že přeočkování jim neublíží, tak jsem je hned ráno hodil před policejní stanici a netrpělivě čekal, až mi je policajt naočkuje. Asi to dělal poprvé, chtěl jsem mu nabídnout, že je za něj naočkuju sám, třásly se mu ruce a nevěděl, kam je má vlastně píchnout.

No ... moji psi vydrželi, já taky, ale když jsem přijel na místo závodu, už startovalo číslo 15 a já jsem měl číslo 7. Pořadatelé neměli zájem mne vyškrtnout ze závodu a tak jsme se dohodli, že pojedu jako poslední. Moc času už nebylo, nechal jsem si zvážit sáně, měl jsem s sebou spoustu psího žrádla a tak jsem byl přes limit, ale to je v pořádku, horší by bylo mít váhy málo, to bych s sebou musel vézt pytle s pískem. Pak jsem si nechal prohledat sáně jestli s sebou mám všechno co potřebuju. Povinné věci, jako sekeru, baterku, sněžnice, spacák, botičky pro psy a sněžnou kotvu. Všechno v pořádku, ještě na rozloučenou dostal každý pes barevnou šmouhu na levé stehno, abych je nemohl během závodu vyměnit, a zrovna byl čas na start. V té honičce jsem si ani nevšiml, jak se horší počasí. Ne že by ráno bylo nějak pěkně, chraň bůh, ale přece jen nebyl tenhle vítr a sníh co se žene do tváře a do očí, takže člověk skoro nevidí. Trejl znám, ale pochybuju, že bude v téhle slotě něco vidět. Už nerozeznám, co je pět kroků přede mnou.

No, čím hůř, tím líp, aspoň pro mě. Nemám vůbec závodní psy, jsou to těžší pracovní psi a v krásném počasí a dobrém terénu bych neměl vůbec šanci. Tohle počasí jim ji dává, protože já a moji psi vydržíme daleko víc než ti, co jsou zvyklí jen závodit. Vida ... tady jsou ... ani mi moc nikdo neujel. Všechno je tady v jednom chumlu a je velká porada. Co se děje? A tam vpředu vidím něčí záda, někdo pokračuje. V chumlu má hlavní slovo Ben Lafabre, to je loňský vítěz závodu. Prý tu není žádnej trejl a tím pádem je závod neregulérní. Chytrák ... jak tady nějakej trejl může být v tomhle blizardu? ... Padavky. Jedou na závody, zafouká trochu větříček a oni se hned vracejí. Celá skupina se obrátila nazpět.

"Pojď, Sebastiáne, závod se musí zrušit. V tomhle se přece nedá jet!" Míjím je beze slova. Co jim mám říct? Že ten, na jehož počest se tenhle závod jede, tudy jezdil - a sám - v jakémkoli počasí dvacet let? Že to byl tvrdej chlap, tenhle Percy deWolfe a i když mu bylo už padesát, nekňučel a jel? Ne nadarmo mu říkali Železný muž severu... Ovšem, usmál jsem se sám pro sebe, Percy měl zrovna takové psy, jako mám já, přesně takové, nad kterými se vy, závodníci, ošklíbáte, že nejsou k ničemu, že jsou těžší a pomalí. Ale v těchhle podmínkách dokážou víc než ty vaše mrňata. Kousek dál narazím na dva týmy. No pochopitelně, Larry

Cowboy z Dawsonu je tady, taky se nevrátil. I on má těžké, velké psy a jeho šancí je výdrž. Pak je tady Allan McCowley z Aljašky. No a já ... a to je všecko. Z 22 týmů jsme jediní, kdo zbyli. Jde to pomalu. Střídáme se ve vedení snad každých 300 metrů, nikdo už nemůže dál. Běžíme před sáněma na sněžnicích a málem nevidíme vlastní tým. Vlastně slovo běžíme je dost přehnané, spíš bych řekl ploužíme se. Sníh je navátý větrem a bořím se. Dva kilometry nám vzaly hodinu tvrdé práce. Ti ostatní jsou jistě už zpátky v Dawsonu a v klidu někde pijí grog a přesvědčují pořadatele i sami sebe, že tenhle závod se nedal jet. Snad mají pravdu. Snad je to nesmysl, že my tři se tady rveme s blizardem, který vůbec neslábne, naopak je čím dál horší. Při změně vedení se podívám na Allana. Ten už ani nevnímá, vousy má úplně bílé, ledovaté, led nalepený na řasách a ve vlasech, co mu lezou zpod čepice. Nepotřebuji zrcátko, abych věděl, že nevypadám o nic líp, ale na tom vůbec nesejde. Nejhorší je, že nemůžeme najít trejl. Je úplně pod sněhem a jdeme více méně poslepu, spoléháme na Allanova vedoucího psa. Je jeden z nejlepších a trejl vyhmatává nohama. Jedu jako třetí, moji psi najednou zneklidněli. Co se děje? Tým, tým za mnou! Snad si to ostatní rozmysleli, snad se přece jen rozhodli jet dál? Ne, je to jenom Brian McDougall z Whitehorsu. Má s sebou totiž poštu. Abych to vysvětlil - starý Percy deWolfe jezdil tuhle štreku s poštou. Vozil ji 110 mil z Dawsonu na Yukonu do Eagle na Aljašku. Eagle ... to asi nebudete znát, ale když Amundsen objevil cestu na severozápad, tak odtud, z pevnosti Fort Egbert telegrafoval do Norska o svém úspěchu. Teď tedy Percyho štreku jedeme my a Brian byl vylosovaný, aby vezl poštu. Proto se za námi také vrátil. Krédem Percyho bylo, že pošta z Dawsonu do Eagle musí projet. Dnes už tedy jen jedinkrát za rok, ale musí! Ovšem Brian se snaží nám vrazit poštovní pytel a vrátit se!

Vzali jsme ho mezi sebe a trošku mu promluvili do duše. Brian je odvážný kluk a zpátky se mu zase tolik nechce, jenže řekl ostatním, že se vrátí... "No tak se nevrátíš a je to!" řekl Larry Cowboy a bylo to. A tak jsme dál jeli čtyři. Jen kdyby ten blizard přestal, aby se dalo na chvíli normálně dýchat a bylo trochu vidět. Od Briana byl pěkný výkon nás dohonit, protože i když prošlapával stejnej trejl, hned za námi ho vítr zas pečlivě zakrýval. Teď jede první Larry, já hned za ním, ale v té fujavici ho před sebou nevidím. Najednou se zastavil a jeho hlas zní vzrušeně: "Sebastiáne, trejl, tady je vidět trejl! Jedeme správně!" Pokračujeme ještě několik mílí, ale psi už jsou také unavení. Je to dobré, teď víme, že jsme nikde nezabloudili. Cesta se vine místama po řece a místama v buši. Tak dneska už dorazíme akorát ke srubu starého Kormendyho na 12. míli. Teď v zimě je prázdnej a snad do zítřka se ten blizard trochu umoudří. Dali jsme nažrat psům, ošetřili bolavé tlapky, zatopili v kamnech a usnuli. Ráno se první probudil Brian a než jsme vstali, udělal čaj. Rozžvýkal jsem kousek sušeného sobího masa, to je dobré i zmrzlé, sbalil spacák a byl jsem schopen vyrazit opět do blizardu, který od včerejška už trochu ztratil na síle. Vlastně se teď jelo docela dobře. S postupujícím dnem blizard ochaboval a trejl byl stále znatelnější, psi odpočatí a plní energie. Už jsme se nedrželi pohromadě, už jsme zase jeli závod - i když nejpomaleji, co se asi v historii Percyho jel. Rekord je 24 hodin tam a zpátky + čtyři hodiny povinného odpočinku v Eagle. Nám to bude ještě chvíli trvat...

Kolem čtvrté odpoledne jsme dorazili k jedinému obydlenému srubu na řece u Cassiar creeku.

Cor Guimond, který tam žije, je rybář a lovec kožešin. Jeho tatínek byl Cherokee. Cor je taky musher - jezdí se sáněmi a výborně. Jel před dvěma roky Yukon Quest, nejnáročnější závod severu, 1000 mílí z Whitehorsu (Yukon) do Anchorage na Aljašce. Larry ho jel už také. Já ho nikdy nepojedu. Nevím ani vlastně, proč jedu tenhle závod, závodění mě nezajímá a vůbec mi nezáleží na tom být první. Asi jedu jen proto, abych sám sobě dokázal, že to zvládnu. Cora nejvíc mrzelo, že nejede s náma. Že jsme jenom čtyři a ostatní to vzdali, zvýšilo vzrušení a pocit dobrodružství ... a to jsou dvě věci na světě, které Cor miluje nejvíc, nepočítám-li ženský.

Když jsme vyrazili od Cora, blizard utichl docela. Psi si zase odpočinuli a my taky - mohli bychom dneska dorazit na Kennedyho fishkemp na Potoku zapadajícího slunce, tak jsem prakticky doma, protože mu dělám na rybolovu už pár let asistenta. Je tam ale jenom malá kabinka pro dva, takže by bylo nejlepší, kdyby někdo dojel na Čtyřicátou míli, kde bývala vesnice, která byla založená před Zlatou horečkou, ještě před tím, než byl založen Dawson. Kdysi velké město na severské poměry, knihovna, stanice kanadské jízdní, švadlena, hodinář, obchod a několik barů. Dneska je tam akorát pár zřícenin, spousta komárů a jeden udržovaný srub, bývalý obchod, s kamnama, dvěma postelema a zásobou dřeva. Je to prakticky jenom 5 mil po řece od Kennedyho kempu.

Zezadu zaslechnu motor. Zastavím psy a poslouchám. Zní to jako sněžný skútr ... a taky že to je... Sedí na něm Raymond Briseboix, jeden z pořadatelů - a taky pochopitelně musher.

"Co je, Raymonde, co se děje?"

"Vraťte se zpátky!" vykřikuje na nás Raymond, "závod je zrušený!"

"Fuck off," odpoví mu nevzrušeně Allan.

"Ne, kluci, fakt, dohodli jsme se, že v takovém počasí se nedá jet!"

"Nedá?" zeptal jsem se, "a můžeš nám vysvětlit jak to, že my jedem? Když se nedá?"

"Já nevím," odpovídá už nešťastně Raymond. "Ale Berry už rozdává peníze, dělí je mezi všechny závodníky."

"A to si jako nevšiml," ptá se ironicky Larry, "že má na trejlu ještě čtyři lidi, co ten závod jedou ... i když se NEDÁ?"

"Já vím, ale..."

"Podívej se, Raymonde," vložil se do toho obvykle tichý Brian.

"Když už jsme tak daleko, tak zpátky nepojedeme, to je snad jasný. A kromě toho, v pravidlech je napsáno, že závod se jede za každého počasí. A že se jet dalo, to jsme snad dokázali!"

"Pojďte, jedem, nebudem se zdržovat," pobízí Allan. "Ať to zkusí, zrušit závod, na to nemají vůbec právo. My jedem. A až se vrátíme, chceme naše peníze za první čtyři místa!"

Opustili jsme Raymonda a jeho sněžný skútr. Poznal, že nemá cenu nás přemlouvat a v duchu s náma souhlasil. Přespal jsem s Brianem v kabině na Kennedyho fishkempu, ostatní byli již napřed. Měl jsem problém s Hendrixem, nechtěl žrát a vypadal hodně vysílený. Dal jsem ho do saní a vezl ho. Snad se do rána vzpamatuje a bude schopný běžet aspoň vedle týmu. Pravidla to sice nedovolují, ale jedu jako poslední a tak volný pes nikomu nevadí. Několikrát jsem za noc vstával a díval se, jestli se Hendrix cítí líp, ale ráno na tom byl hůř než předešlý den. Dal jsem mu pán aspirinů a byl jsem zoufalý z toho, že nevím, jak mu pomoct. Nevypadalo to jako z přehřátí, měl jsem strach, že je to něco hodně vážného... "Jeď, Briane," řekl jsem. "Nečekej na mě. Já pojedu pomalu a budu se starat o Hendrixe." "Tak ahoj a good luck!" Zůstal jsem sám, nakrmil jsem psy, rozehřál jim sníh, aby dostali něco teplého do žaludku, zkontroloval pracky, jak jsou odřené od sněhu a ledu, a zapálil si v klidu cigaretu. Nijak jsem nepospíchal, věděl jsem, že stejně nikoho nedohoním ... a na co taky...

Hendrix ležel a těžce dýchal. Snažil jsem se do něj dostat aspoň pár kapek vody, ale začal se dávit. Ostatní psi taky nevypadali zrovna nejlíp a teď povezou větší zátěž na saních - no, je čas vyrazit. Prvních pár hodin to ještě šlo, ale s přibývajícím dnem psi viditelně slábli. Dneska teda do Eagle nedojedeme, ale potřebovali bychom ... kvůli Hendrixovi. Ani ta jízda na saních není pro něho lehká ... a já už spíš sáně tlačím než na nich jedu. Tak tedy ještě jednu noc ve srubu na trejlu. Už jsme na Aljašce a do Eagle je to sotva dvacet mil, ale v tom stavu, v jakém jsou teď psi, by byl nesmysl snažit se tam dojet. Snad nám bude ráno všem líp...

Zatopil jsem ve srubu při cestě a vzal s sebou Hendrixe dovnitř. Musel jsem ho tam odnést, jak byl zesláblý. Už dva dny nežral a i vodu vyzvrátí... Nemyslím, že by přežil, ale pořád doufám, že v Eagle ... ovšem Eagle je polovina cesty, čeká nás ještě cesta do Dawsonu. Seděl jsem u Hendrixe a hladil ho po hlavě .. té moudré a krásné hlavě, která mě dokázala vyhrabat už z mnoha problémů. Hendrix byl nejlepší vedoucí pes, kterého jsem kdy měl. Dokázal mě dostat ze závěje, když ostatní psi zpanikařili ... dokázal být kamarádem ... a teď tu leží a není v mých silách mu pomoct... Strávil jsem s umírajícím psem celou noc...

Další den nás přivítal ranním sluníčkem. Do Eagle jsem přivezl ještě Hendrixe živého, ale zemřel za tři hodiny po příjezdu v mojí náručí... Pokud jsem chtěl pokračovat v závodě, musel bych ho "pakovat" až do Dawsonu v saních. Naštěstí mayor závodu, který se poprvé po letech nedostal do Dawsonu ani se sněžným skútrem kvůli blizardu, mi dal zvláštní povolení, že mohu nechat mrtvého psa na místě. Teď teprve jsem si uvědomil svoji vlastní únavu. Byl jsem poslední musher v Eagle a ostatní moji tři kamarádi už ráno vyjeli na zpáteční cestu do Dawsonu. Takže opět nemám kam spěchat!

Během 24 hodin jsem se dal do pořádku, ale psi potřebovali delší odpočinek. Všichni lidi v Eagle byli naprosto báječní, v životě jsem nebyl tak rozmazlovaný. V Eagle žije kolem 200 lidí a v zimě jsou zcela odříznutí od světa. Kromě leteckého spojení, nebo lidí, co přijedou se sněžnýma skútrama po zamrzlé řece. A jelikož nejbližší město je Dawson City, rozhodně toho provozu není moc. A Yukon Quest a Percy de Wolfe jsou tady vrcholem zimní sezóny. Po dvou dnech byli moji psi jako noví. Vyjeli jsme brzy ráno v krásném březnovém dnu, kdy sníh se blyštěl duhovými krystaly na slunci. Procházkovým tempem jsme dorazili během dvou dnů do Dawsonu. Když se v dálce objevila světla Dawsonu, psi přidali na rychlosti. Jen Hendrix se s náma nevrací. Byl to dobrej pes a měl jsem ho moc rád. Škoda, bůhví, co mu vlastně bylo. V mysli mi zazněly verše Roberta Service:

Tak zní zákon Yukonu

Slabí zahynou

Jen silný může žít

Trapsavec 2002, 3. místo próza nad 23 let